

Szerkesztési iroda:

ari-utca, Lukács-ház 9. sz. alatt
balra, hová a lap szellemi részét

illető közlemények intézendők.
Bérmentetlen levelek csak ismert

kerektől fogadtatnak el.

Kiadó hivatal:

Réthy Lipót könyvnyomdája, hová
a hirdetések, előfizetési pénzek és
kiadása körüli panaszok bérmentve
intézendők.

ALFÖLD

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési feltételek:

Helyben:	Vidékre:
Egész évre 12 ft.	Egész évre 14 ft.
Fél évre 6 ft.	Fél évre 7 ft.
Negy. évre 3 ft.	Negy. évre 3.50

Hirdetmények díja:

6 hasábos posztó egy soros hirdetésnél 6 kr. s minden következőknél 4 kr. Bélyeg-díj külön 30 kr.
Nyit-tér sora 15 kr.

A baloldal szervezkedése.

Pest, aug. 9.

(a) Minden pártnak megvannak a maga fenegyerekei, kik olyan szerencsés természetűek, hogy önkéntlenül is kiérik, mikor nem szabad valamit tenniük csak azért, hogy a legalkalmatlanabb pillanatban tegyék meg azt. Hogy az ily tüzes vérség nekik csak nevetséget, pártjuknak pedig kárt szokott okozni, azt e veszedelmes emberek rendesen csak későn tudják meg. Az országos magyar ellenzéknek is megvannak az ilyen furcsa szerepre hivatott férfiak, az ilyen tragicomicus hősei, kik rendesen akkor szoktak fölbukkanni a politikai élet sima tükörén, midőn barát és ellenség egyaránt visszatetszéssel fogadja szereplésüket.

Eme férfiak közé tartozik Zemlénme-gye ellenzéki körének elnöke, Mezössy László ur is, ki a héten épen a savanyu ugorka virulásának legfényesebb korszakában producálta szellemi bukfenzeit a fővárosi közönség előtt. Az érdemes férfiú ugyanis sem többet sem kevesebbet nem akar, mint a különböző ellenzéki árnyalatoknak egy tömör párttá való szervezését, hogy e párt a jövő választások idején annál nagyobb erőt fejthessen ki, annál sikeresebben működhesse. Bármily életrevalónak látszik is első pillanatra a fusio eszméje, a komoly kritika bonczkését nem fogja az kiállani. Nézzük csak a francia parlament pártjait. Ott a baloldal négy különböző árnyalatból áll, melyek két nagyon is pozitív eszme: a köztársasági államforma s a Thiers-kormány fenntartása által vannak összefűzve, melyek majdnem mindig egyenlően szavaznak, de melyek közt a legtekintélyesebb férfiak által ajánlott végleges fusio teljes hajótörést szenvedett. A magyar ellenzék két részét nem pozitív eszmék, hanem egyetlenegy negatív eszme kapcsolja össze: ez a jelenleg fennálló statusjogi állapot megszüntetése. A rombolásban a két párt még csak közösen működhetnek, de az építésben soha, annyira eltérnek nézeteik minden fontos szabad-sági kérdésben, mint az már eddig is nem egy szavazás alkalmával manifestálta magát.

Különb az azon kérdés fölött: Keresztül vihető-e a fusio, legalább vitatkozni lehet. Amaz eszközök azonban, melyeket a Zemlén enft terrible-je Mezössy László ur a cél elérésére indítványoz, valóban minden kritikán alól s sületlenség tekintetében páratlan fokon állanak. Mezössy ur a fusiót az illető párt vezéreinek személyes indítványa nélkül, talán épen azok intencióinak ellenére akarja megvalósítani. Nem tudjuk, mi jogosítja föl Mezössy László urat, hogy a baloldal vezértagjairól, Ghicz Kálmán és Tisza Kálmán urakról, kiknek a haza körül szerzett érdemeit minden józan ember szívesen elismeri, ily dehonestatiót mer közzé tenni. Miféle közlegény az, mely tisztjének kijátszásával akar oly fontos csatát küzdeni! Ha az ily szándékok megvalósítása egyáltalán a lehetőség határain belül fekszik, ugy a tárgyalások megindítását, az alkudozások finom szálainak kezelését, az egész ügy lebonyolítását épen ama férfiakra kellene bízni, kik az által mutaták ki tehetségüket és államférfiúi képességeiket, hogy évek hosszú során át a párt élén állottak. Mezössy ur azonban épen őket akarja kizárni az alkudozásokból, mi kétségkívül eredeti gondolat. Hogy mennyiben vág ez a comicum vagy jobban mondva a badarság határait, annak megítélését az olvasóra bizzuk.

Ily előzmények után nem csoda, ha Mezössy ur indítványa terméketlen talajra hullott. Jókai Mór s a balközépnek ama része, mely még mindig hírneves romancier-unk köré sorakozik, egy igen elmésen irt nyilatkozatban brevi manu már tegnap vissza-

utasítá azt. Ma ugyanezt tette a szélsőbal is, mivel a zemlén portentum remélhetőleg örök időkre el van temetve.

Pest, augusztus 9.

— A munkásság legújabb stadiuma. A pesti főkapitányság bevégezvén az elfogott munkások ellen a vizsgálatot, az iratokat áttétette a királyi ügyek igazgatójához, felszólítva azt, hogy a foglyok átvétele iránt intézkedjék. A királyi ügyek igazgatósága nem rendelkezvén börtönhelyiségekkel, felszólította Pestmegyét, hogy régi gyakorlat szerint vegye át a foglyokat addig, míg ellenük a per befejeztetik és ítélet hozatik felettük. Pestmegye azonban az átvételt megtagadta, kijelentvén, hogy politikai foglyok őrzését nem fogadja el. A királyi ügyek igazgatósága erről értesítvén a főkapitányságot, felszólította, hogy a foglyokat továbbra is őrizete alatt tartsa. Hajlandó lesz-e erre a város hatósága, nem tudjuk, de anélkül, hogy az illető körök intencióit ösmernők, alig hihetjük, minthogy ez ügy eddig is több mint 3000 forintjába került a városnak, és ekkor újabb bonyodalom előtt fogunk állni, melyet utóvégre is az igazságügyminiszter hatalomszava lesz kénytelen megoldani.

— Budaváros tegnapielőtti közgyűlésén Ribáry Ferencz szövegére hozta a pápai csalhatlanságot is. Előadja, hogy az a dogma nem az összes egyháznyagok egyhangú beleegyezésével alkotott, hogy a kath. hívek régebbi hitágazatait tetemesen megzavarja, hogy a placetum regiumot nem nyerte meg, ennél fogva hazai törvényeink szerint azt kihirdetni sem lett volna szabad. Tekintve tehát, hogy Buda szabad királyi városa, mint kegyur, csak a többi hitágazatok alapján adott a papoknak javadalmakat és egyéb beneficiumokat: azt indítványozza, határozza el a gyűlés, hogy azon haddal a kiskészek, akik a csalhatlansági dogmát a placetum regium nélkül kihirdetni merészelnek, addig használt javadalmak élvezetétől megfosztassanak. — A polgármester a többség meggyőződésének adott kifejezést, midőn azt mondá, hogy Magyarországon akárki, aki az állam törvényei ellen vét, büntetés alá vonható, tehát a papság is, ha az állam intézkedései ellen cselekszik. E szavakat hangos eljénzés fogadta. A felszólaló közelebb bővebben indokolt s határozottabban fogalmazott indítványt terjeszt elő e tárgyban.

Bécs, aug. 9.

A csehekkel állítólag már létrejött kiegyezésről pozitív közlemények még nem jutottak a nyilvánosság elé, — csakis azon ismételt biztosítás, hogy az csakugyan sikerült.

A „Pökrök“ tudvalevőleg Rieger lapja, mely tehát egészen jó forrásból lehet értesülve, a „N. fr. Presse“ által táviratilag már ismertett cikkekben ezeket is mondja: „A dolgok annyira fejlődtek, hogy most már az eddig tett lépések következményei gyorsan fognak egymásután jönni, és meg vagyunk győződve, hogy népünk azon józanság és elfoglaltsággal, mint melyvel eddig — néz a jövő előbe mindaddig, míg elmondhatja, hogy a kiegyezés most már teljesen be van fejezve.

A romániai vasutügy új fázisba nem lépett. Bebizonyul egészen, hogy Poroszország még eddig nem kísérel meg egyetértésre jutni a többi hatalmakkal, hanem hogy csakis egyedül szorgalmazza a porta közbeledését. Ha a porta e felszólításnak megfelelően, az kétségkívül csakis e felszólítás alakjában történhetik; a török részről előlegesen tanúsított magatartás után itélve azonban, ott ugy látszik semmi szándék sincs ez ügy elére állításához nyújtott közreműködéssel a keleti kérdést előtérbe állítani.

Szab. kir. Aradváros rendkívüli közgyűlése.

Arad, aug. 9.

Elnök: Pászthory Ferencz.

A jegyzőkönyv hitelesítése után — felolvastatik a belügyminiszter leirata, melyben tudatja a város közönségével, miszerint Aradváros főispánjává Dáni Ferencz nevezett ki.

A leirat zajos eljénzéssel fogadtatik. Elnök indítványa folytán, a kinevezett főispánnak Szegeden jövő vasárnap megtartandó beigtatási-ünnepélyére, melyre a város külön meghívott, — egy tisztelő küldöttség választatik, melynek tagjai: Pászthory F. elnök, Urbányi János, Szailer J. Fábán László, Parecz György, Nachtnobel Ödön, Farkas Menyhért és Izsó István urak.

Tárgyalás alá vétetik: azután a pénzügyi bi-

zottságnak jelentése, a lyceum-épület körül fekvő marosparti telkek eladatasát illetőleg.

A bizottság véleménye szerint e telkek közül azok volnának eladandók, melyek a hídttól a megyeházig fekszenek; nevezetesen azon kisebb telkek, melyek közvetlenül a ház sorok mellett vannak, az illető háztulajdonosok részére tartassanak fén, ha ugyan ezek — a házheyeik megnagyobbítására kínálkozó kedvező alkalmat felhasználni akarva, azokért illő árt hajlandók lesznek adni.

A jelentés, melyben megállapítják az eladási feltételek is, — pontonként vétett tárgyalás alá; és egészben elfogadtatván a közgyűlés által, az egyes feltételeket illetőleg kisebb nagyobb élénk-ségi eszmecseré után a főbb pontokban határozattá emeltették:

A kikáltsági ár 20 százaléka az árverés alkalmával bánompénzül letendő; a vételár felét a bánompénz beszámításával — az árverés eredményének a közgyűlés által történendő jóváhagyása után, a vevők ekkor a telkek birtokába jutván, 1 hónap, a másik felét pedig ez utóbbi részletfizetés-től számítandó 6 hónap múlva, az ez ideig a törke után járó 6 százalékos kamatokkal tartoznak lefizetni. A telekkönyvi átírás csak az egész vételár lefizetése után fog megtörténhetni.

A megveendő telék 6 év leforgása alatt kiépítendő; ellenkező esetben az az illető kárára fog újabb árverés útján eladatni.

A telkeket egy év alatt bekellend az illetőknek kerítettnek.

Azon telkekkel illetőleg, melyek jelenleg falrakó helyekül szolgálnak, a birtokba-vétel csak jövő 1872. év május hótól fog számíttatni, s ekkor válnak a birtokba-vételhez kötött fenebbi feltételek is kötelezőkké a vevőkre nézve.

A jelentésben foglalt eladási-feltételek ekként megállapítva, kiadatkán az árverés módjait illetőleg kötetendő mihez tartás végett a gazdasági-utakban az eladásra meg kell hagyni a szabad-alá kerülendő telkeknek kikáltsági-árát egyenként meghatározva.

Azon központi bizottságnak, melynek feladata a magyar orvosok és természetvizsgálók nagygyűlésére a szükséges előkészületeket megtenni, — beadott kérelme folytán a nevezett célra igényelt költségek fedezésére 500 forint folyóvát tétetni határozottatott; és a megye is fel fog szolgáltati, hogy ahhoz aránylagos részben szintén járuljon.

Elnök bejelent, hogy a Braatz kötelművész szerezencsétlen esete alkalmából felterjesztést tett a belügyminiszteriumhoz az iránt, ha a városnak helyhatósági jogainál fogva van-e hatalma az életveszélyes mutatóványokat saját területén meg nem engedni. A belügyminisztertel érkezett válaszirathat a városnak joga, ily célú rendszabályok hozatalára elismertetik.

A „Fraternitas“ szabadkőmives-páholy ez ügygel összefüggő, s lapunkban már ismertett indítványa — legközelebb fog tárgyalás alá vétetni, minthogy az illető ekkor már az idő előhaladta miatt fel kellett oszlátni.

A karloviczi congressus

f. hó 5-én tartott ülésében — Pauler miniszter leiratának felolvasása után — Szándics Sándor congressusi tag, támogatva 42 tag által, a következő indítványt tette:

„A szerb nemzetnek ezen országban államszerződéseinek és kiváltságainak alapján, (pacta, conventa, privilegia) mint államilag elismert és önálló nemzetnek, politikai „álláspontja is van; e szerint

minthogy a szerb nemzeti congressus, a magyar miniszterium kifogásaira a szervezésnek általa megjelölt pontjait megváltoztatva, azon a szerb kiváltságokról szóló pontot is megváltoztatta, hatastörébe csak az egyház nemzeti ügyeket vévén fel, s ez által a szerb nemzeti congressusnak ket-tős jelentőségét ismerte el; továbbá

minthogy a jelen congressus első sorban szervező congressus, mint ilyenek tehát, a politikai congressus- és működésének is kel útját egyengetnie, — indítványozza:

mondja ki a congressus határozatilag, hogy 6 császári királyi felségéhez s a szerb nagyvadjához felterjesztés intéztessék: miszerint az 1861. évi congressusi határozatok a maga módja szerint tárgyalás alá vétessenek, s azokra nézve a szerb nemzetnek az elintézés megadassék.“

Karlovicz, aug. 9. A congressus tegnapi ülése után, melyben a magyar miniszterium eljárása az autonóm választási jog flagrans megsértésének neveztetett, a congressus tagjai nagy-szerű ovatióban részesítették a patriarchatusi helytettest, kinek tisztelőtérre este a város önkéntes kiváltságaita mellett nagy néptömeg résztvevésével fáklýasmenet rendeztetett.

— A mai ülésben a szerb nemzeti színház számára 3000 frt évenkénti subventió szavaztatott meg a nemzeti alapból.

Arad, augusztus hó 10.

Azon időben még, midőn Gambetta lángelke egész hevével hirdeté Franciaországnak, hogy a háborút a betört német hadak ellen a legvégsőig kell folytatni: a francia nemzet egy oly képviselőtestületet — a most is fennálló nemzetgyűlést választá, melynek különböző elemeit, a békeszükségességének érzete hozhatá csak, rövid időtartamig, egyetértésre. E nemzetgyűlés az öreg Thierst állítá a végrehajtó hatalom élére, ki a császársággal ennek utolsó korszakában kibékült, — ki Solferinot Mentanáért megbocsátá, s kinek a Sedanhoz vezetett politikában szintén megvolt a maga nagy része, a mennyiben 6 Königráztet, mint a francia nemzet vereségét hozá fel a corps leg-islatifben. A versaillesi parlamentnek tulajdon legítimista-bígt többsége nem ok nélkül remélé e Thierstől, hogy az államrend monarchikus helyreállítását, a mennyire föle telik, elősegíti-tendi.

A bizalom azonban nemsokáig tarthatott. A jó viszony Thiers és a nemzetgyűlés többsége közt most már meg van zavarva.

Mint már nem egy ízben jelentettük, Thiers a végrehajtó hatalom elnöke, csak folytonos s néha nehéz vajadások közt létesülő compromissumok közt tarthatja meg újabbán ismét állását. A táviratok két egyezmény létrejöttéről tudósítanak. A vizsály, mely Thiers s a nemzetgyűlés többsége közt a praefectek joghatóságára s a megyei tanácsok felosztására vonatkozólag, igen éles formában kitört, szerencsésen ki van egyenlve. Ugyan-e történt a második s a háboru által sujtott vidékek kárpótlását illető vitás kérdéssel. Ez ügyben Claude képviselő tette meg az indítványt. Maga Thiers is elismeré a kárpótlás jogosultságát s csak azt akarta, hogy az állam ne solidarisan minden kárt szenvedjen, hanem hogy az összes károk megtérítésére bizonyos átlagos összeg utalványoztaték. Ezen tárgyat igen jártassággal

A Páris által a capitulatio idején Poroszországnak fizetett 200 milliót kívül még 6—700 milliónyi kár vár megtérítésére. Thiers főleg a minden oldalról annyira igénybe vett államkincstár szempontjából akarta a kártalanítás összegét korlátozni. Azonban nemcsak a nemzetgyűlés, hanem az egész közvélemény ellenezte e felfogást Gr e v y Albert a kamra elnöknek fivére s az ez ügyben kiküldött bizottság előadja igen élesen nyilatkozott az ország feltétlen kárpótlási kötelezettsége érdekében. A jövőben hogyan kívánhatjuk — mondja a többek közt — ha a solidaritás el nem ismertetik, valamely vártól, hogy ellenállását a haza érdekében folytatva, magát összelővesse, s hogyan lehet egy más vártól rossz néven venni, ha hogy a biztos megsemmisüléstől meneküljön, az ellenség közeledtére kapitulál? Ezen tekintetek ugy látszik engedésre bírták Thierst s így jött létre a ma említett új compromissum.

Ezen ügyeken kívül még R a v i n e l képviselő indítványa foglalkoztatja a közvéleményt. Ez indítvány azt követeli, hogy a miniszteriumok székhelye véglegesen ama városba tétessék át, hol a nemzetgyűlés tartózkodik, vagy más szóval, hogy a nemzetgyűlés székhelyévé véglegesen Versailles nem pedig Páris válasszassék. A többség mindig vonakodott Párisba visszatérni, de mióta a közszói tanács tagjainak választási alkalmával a monarchisták oly határozott vereséget szenvedtek ezek véglegesen elveték a Párisba való visszatérés eszméjét. A bizottság, melyhez az indítvány utasított, egészen Páris ellenes tagokból alkotott össze, s így kétségkívül a Versaillesban maradást fogja indítványozni.

A Konstantinápolyban megjelenő „Turquie“ című lap megjelenése e hó elején a külügyminiszter rendeletét folytán három hónapra felfüggesztetett.

Erre az „Izlam s a pápa“ feliratu cikk szolgálatot okott, mely egy tudós muzulmán tollából folyt s melyben a következők mondatnak:

A Keleten nagyon fontos vallási esemény történt. Az izlam, miután tizenkét századon át harczolt a keresztény eszme ellen, a pápa egyházi souverénitását elismeré. A szent szék követe a proféta khalifája által ünnepélyesen elfogadtatik s a birodalom székvárosában székel mintegy souverén hatalom hivatalos képviselője. A musulmán azt látja, hogy a proféta hívei e ténytől eltekintenek. Mig a pápa világi hatalmat képvisel, Stambulban értelme volt a követnek, miután azonban a pápa csak egyházi hatalmat gyakorol, az annyit tesz, mint egyházi hatalmát elismerni. Porosz-, Orosz-, Angolországban, csupa keresztény államok, ily követet nem tűrnek meg, mert a pápa souverénitását elismerni nem csak annyit tesz, mint keresztényen, hanem mint katolikusan. Egy uralkodó uralkodót elismerhet anélkül, hogy megszűnnék hasonlójuk lenni, egy egyházi hatalmat elismerni annyit tesz, mint magát attól függővé tenni. Ha a pápa egy napon más hatalmat ismerne

Vádirat Rossel ellen.

A versaillesi haditörvényszék ügyésze által Rossel a commune exciditatora ellen készített vádlevelét következőleg hangzik:

Rossel mérnök-kapitány a porosz háború idején a metzi hadsereg törzskarához volt utasítva. Az erősségből ama napon szabadult ki, midőn a poroszok oda bevonultak s Belgrumon és Anglián át Toursba jött, hol Gambettát találta. Ez őt megbízta, hogy északi Franciaországban az ország védezközeinek s katonai erőinek szervezése felett ellenőrködjék. Deczember elején kapta kinevezését mint helyettes ezredes s a mérnöki munkálatok vezetője Neversben. Ez állását ama pillanatig megtartá, míg Párisban a forradalom ki nem tört.

Egy hírlapi sürgönyből értesült, hogy a kormány Párist elhagyta s a város a lázadók kezében van. Rossel ez iránt legkevésbé sem kételkedett. Azonnal írt a hadügyminiszternek Versaillesba, hogy elhatározza állását elhagyni, Párisba menni s szolgálatait a communenak felajánlani. Rossel teljesen elismeri e levelet s be is vallja, hogy elküldése pillanatában ismerte mint katoná annak horderejét s idegen befolyás alatt nem állt.

Párisba érkezte után azonnal összeköttetésbe lépett a 17 kerület hadi bizottságának tagjaival, s a városi házi központi bizottság rendelkezésére bocsátá magát, és a 17. kerület legiojának parancsnokságát nyerte. Buzgalma csakhamar visszaállítá a fegyelmet a legióban, de a kerület bizottsága elégedetlen volt veles elfogadta őt. Néhány tiszti fáradozásai által kiszabadítva, Cluseret által mint hadi delegátus a táborok főnökévé kinevezetett, mely állást ápr. 20-ig viselte. E napon beadta lemondását, mely el is fogadtatott. Azonban a hó végeig szolgálatban maradt.

Ápril 5-én Rossel ideiglenesen hadi delegátus lett, miután aközben a commune megbízásából a haditörvényszék elnökségét viselte. Ez ama törvényszék, mely kizárólag oly célból alkotott, hogy sommásan ítéljen ama francia polgárok felett, kik a francia hadsereg ellen küzdeni vonakodtak. A főbűntetése, melyek elrendeltettek: halál, kényszermunka, fogság voltak. Leggyakrabban halálítélet mondatott ki s az elnök kérelmetlen szigora s a commune ügye iránti heves buzgalma által tűnt ki. Ezen kettős állásában május 10-ig maradt s kétségtelen, hogy ritka buzgalma szerezte meg neki ez állásokat.

Az első rendelet, mely parancsnoksága alatt közzétették, a commune hivatalos lapjának május 1-i számában jelent meg s általa voltak ellenjegyezve; a táborok szervezésére s a commune tüzérségének erőteljesebb összpontosítására vonatkoztak. Május 9-ig mindennap új rendeleteket hozott. Functióinak megkönnyebítésére Rossel mellé egy bizottság volt adva, mely Arnould Adrien, Delescluse, Briden és Varlin tagokból állt; ez végezte a részleteket, míg Rossel minden ügyben magának tartá fenn a kezdeményezést.

Május 10-én a commune Rossel elfogatását határozta el. Ő azonban alkalmat talált Girardinat menekülni, Párisban elrejtőzködött, míg az általi rendőrség június 7-én föl nem találta s el nem fogta őt. Mint a keleti vasut kocsivezetője s a vasut egyik hivatalnokához intézett levelével ellátva, tartóztatták fel őt Vilette vaspálya állomáson, hogy azonosossága megállapításáért sok tanúval szembeállították végül, maga megmondá nevét és jellemét.

Mindezek alapján — mondja végül a vádlevel — azon nézetben vagyunk, hogy Rossel Lajos Nánán mérnök kapitány haditörvényszék élé állítandó. 1) Deserto miatt. 2) Mert activ részt vett azon kísérletben, hogy a létező állami hatalmat megdöntse s a polgárháborút észlezzék. 3) Mert a törvény hatalom megbízása nélkül csapatokat ujonczozott és ujonczoztatott, fegyverrel és löszrel ellátott. 4) Mert fegyveres csapatok vezetését vette át, azokat az állam közhatalma ellen vezette s egész kerületeket, várakat, raktárakat, postahivatalokat, fegyvertárakat s középületeket pusztítási és rablási czélokból megátadott. 5) Mivel mint katoná Franciaország ellen fegyvert viselt.

E büntények a katonai büntető törvénykönyv 231. 2-3. 204. és 208. és az általános büntető törvénykönyv 91. 92. 96. és 97-dik cikke alá esnek.

Rossel származási iva a következők: Rossel Lajos Nánán született Saint-Brieuxben 1844. sept. 9. Tanulmányait a politechnikai tanodában végezte és ott 1864. októberben altszített léptetett elő. 1867. febr. 1-én mint alhadnagy a 2-ik mérnök-kari ezred aknász osztályába osztott. Ugyan ez év deczember 30-án Metz és Montpellierbe küldetett, később mint kapitány Bourges és Metzbe szolgált, mely utóbbi helyről 1870. október 29-én elhárvozni sikerült, minek utánna ő a nevers-i táborba mérnök-kari főnökké nevezetett ki.

Legujabb.

Marsaille, aug. 9. Az aligirigymatosok közt aláírás végett egy, a francia kormányhoz intézendő kérvény forog közkezen, mely a felkelés által okozott rombolást hangsúlyozva, kimondja, miszerint az ottani főbb tisztek nem ismerik hivatásukat s ezeknek eltávolítását, valamint az arab bureauk végleges megszüntetését sürgetik. — Cosnier tengernagy, helybeli volt préfet Toulouseban öngyilkosságot követett el.

Madrid, aug. 9. A nyomozások Prim gyilkosai ellen erőlebben folynak; a vizsgáló bíróság közelebb Solis ezredet, Montpensier herczeg szárnységét idézte maga elé mint vádlottat, s egyszersmint tanukul a herczeget és két titkárat is megjelenésre kérte.

Prága, aug. 9. A „Narodny Listy“ Clam-Martinitzet tartja az egész cseh kiegyezés főirányjának.

Génf, aug. 9. Az itteni lapok szerint

Faidherbe Thiers utasítása szerint Sveiczba jó, hogy katonai szervezetünket tanulmányozza.

Frankfurt, aug. 9. Az itt helyben ülésezett francia német bizottság egy időre elnapolta üléseit. A tárgyalások e hó közepén ismét felvételnek.

Páris, aug. 9. Az „Univers“ egy külön mellékletben felhívja előfizetőit, hogy aláírását gyűjtsenek egy a nemzetgyűlés elé bocsátandó kérvényhez, melyben arra kértetnek fel a ház, hogy Rómában az olasz kormány mellett ne tartson követet.

Bern, aug. 9. Franciaország a francia foglyok tartási költségeért már eddig 5 millió francot fizetett s a hátralevő összeg törlesztésére ezentul minden 2 hétben egyegy milliót fog fizetni, miért viszont visszakapja a hadiszert.

Páris, aug. 9. A mai hivatalos lap a compiegnei francia biztostól aug. 8-ról kelt táviratot közöl, mely szerint a porosz csapatok parancsot kaptak Troyes odahagyására.

Róma, aug. 9. Thiers megbízta Haricourt francia követet, hogy Antonelli bíbornokkal egyetértve, megvizsgálja az alapokat, melyeken Olaszország és a pápa között kiegyezés volna létesíthető.

Zágráb, aug. 9. A horvát megyei választások nagyobb részénél a horvát nemzeti párt győzött.

New-York, aug. 8. (Huzalsürgöny.) A Kentuckyban történt választásoknál a democraták 20 ezer szótöbbséggel győztek. Az ottani kormányzó beadta lemondását.

Páris, aug. 8. A hagítörvényszék fél 4 órakor ismét folytatta a kihallgatást. Faou abbé elbeszéli, mit tett a párisi érsek megmentéséért. Más tanúk terhelő vallomásokat tesznek Ferrére nézve. Egy tanu vallja, hogy Ferré, midőn a rendőrfőnöki palotát felgyújtatá, megtiltotta a palotában elhelyezett foglyok kibocsátását. Ferré tagadja, hogy a pénzügyminiszterium felgyújtására ő adta volna ki a parancsot. Ferré és Assy a törvényszék előtt szemtelen magaviseletet tanusítanak.

Ujdonságok.

— Már meglehetősen régen volt, hogy felszólaltunk, illetőleg a közönség érdekében felkértük a helybeli postaigazgatóságot, miszerint a város különböző részeiben elhelyezett levelegyűjtő szekrényekre jegyeztesse fel a levelek elvitelének óráit. Azt felesleges bizonyítgatni, mennyi alkalmatlanságot, s sok esetben hátramaradást is okoz az a közönségnek, ha nem tudhatja, hogy a levelek hányszor és mily időben szedetnek ki a levelegyűjtő szekrényekből. Pesten, mint azt a multkor is említettük — minden szekrényre, pedig ott ugyancsak sokkal több van ilyen mint nálunk, — pontosan fel van írva, hogy hányszor és hány órakor vitetnek el a levelek. Miért nincs ez meg nálunk is, és miért ignorálja a postaigazgatóság a közönség részéről ez iránt nyilvánítt jogos követelményt? Vagy talán nincsen is meghatározva pontosan az idő, midőn az azon szekrényekbe vetett levelek összeszedetnek? Ily rendtelenség nem akarunk még csak feltételezni sem; de ha ez iránt csakugyan létezik intézkedés, épen nem értjük, miért nem lehetne a mi kívánalmunknak is eleget tenni!

— A Dáni Ferencz főispán tiszteletére Szegeden rendezett faklyászenéről felemlítők egy magántávirat alapján, hogy az nagyszerűen sikerült. A „Szegedi Hir“ tegnap száma több hasábnan írja le ez ünnepélyes ovatio egész menetét, és arra nézve, hogy mily roppant sokan vettek abban részt, ezeket írja: A jelen volt néptömeg számát 16—18 ezerre becsülik; egyébként hogy mily óriási dimentiója volt a tisztelgők phalanxa, kitűnik több polgártársunk nyilatkozatából, kik azt mondják, hogy 48 óta midőn nagyhazánfia, Kosuth Lajos tartá a város lakossága előtt egyik remek-beszédét — ily óriási számú népet nem láttak együtt Szegeden. — Ugyancsak a nevezett lapnak Szeged város vasárnapi közgyűléséről, melyen a Dáni Ferencz főispánna ki-nevező miniszteri leirat olvastatott fel, — hozott közleményéből átvesszük a következőket: „A kitűnő éljenzéssel fogadott leirat fölolvassása után azonnal határozatba ment, hogy a tanács és közgyűlés tagjaiból egy küldöttség indittassék az új főispán üdvözléte, egyszersmind nyilatkozatai kérvén őt, hogy a beigtatásra nézve a határidőt kitűzni sziveskedjék. S miután még azon indítván, hogy ezen, a valódi demokratia diadalát jelenő kinevezetésért, az ezt eszközölő Tóth Vilmos be-ügyminiszter urhoz köszönnőirát intéztessék, elfogadtatott volna, a közgyűlés testületileg megindult kinevezett főispánt lakásán üdvözlendő. A tanács vezetése alatt megindult menetnek a helyettes pogramester lett vezérszónoka, ki az udvarra lejtő főispánt melegen üdvözlöve, ismételt éljenekkel kísért beszédében kijenté, hogy a polgárság, melynek küldöttségként jelent meg ő és kísérete e helyen, saját maga megtiszteltetését látja főispán ur öméltsága kinevezetésében, s biztosítá egyszerű-mind, hogy törekvéseiben e város közönségének mindenha föltétlen támogatására számíthat. Ern a főispán rövid, de erőteljes, nem ritkán megható szavakban válaszolt; s vajmi sűrűn feltörtő éljenzés tanusítá, hogy mindenki azt hallott a szónoki asan szép szavakban amit hallani óhajtott val. „Nem a hatalom csillogása birt reá, ugymon, hogy a kinevezést elfogadtam; de hogy városom érdekeit méginkább elégségelhessem.“

* Rádaynak mára neve is valatlátás. A torontálmegyei Tószegh (Mastort) német községben a közel mult napokban nagyobb számú német atyafiakból álló társaság a szokásos tekejátékkal a község egyik korcsmájában mulatozott. A társaságban volt a pék is, ki egyszerre rémítő jajveszékléssel tudatja a többi jelenlévőkkel, hogy tőle valaki e perczben 300 o. é. frtot elorzott. Hiába szólította a bíró és jelenvolt tanító minden egyes tagját a társaságnak, de különösen egy egyént, ki szüntelen igen közel mulatozott a pékhez, hogy adja vissza a szegény embernek a pénzt; minden fáradság hasztalan volt; sőt midőn a falu kisbírája is megjelent, hogy a gyanus egyént befogja és a megyei börtönbe kísérje, a gyanus még mindig igen erőleesen utasította vissza az el-lene emelt gyanúsításokat. Végre elő áll a bíró és a tanító és azt mondják, hogy nem a megye börtönébe, hanem Rádayhoz viszik Szegedre. A fenyegetés villámsebességgel hatott a zsebmetezőre, kérve kérte a jelenvoltakat, ne tegyék azt, és a pénzt hiánytalanul visszaadta az általa meglopott péknek.

* Hírlapok be- és kivitele. A magyar és lajtántuli lapok kiviteléről külföldre és Ausztriába érdekes képet nyújtanak a következő számok, melyekhez csak azon megjegyzést tesszük, hogy a külföldre küldött lapok közt a magyar lapok természetesen igen kis összeggel szerepelnek s az egész kivitel jótórmán a német, különösen a bécsi irodalomra esik. A monarchiából külföldre szállított hírlapok előfizetési értéke volt: 1860-ban 38,000 frt, 1861-ben 45,000 frt, 1862-ben 54,000 frt, 1863-ban 61,000frt, 1864-ben 55,000 frt, 1865-ben 55,000 frt, 1866-ban 60,000 frt, 1867-ben 62,000 frt, 1868-ban 66,000 frt, 1869-ben 78,000 frt; a kivitel tehát több, mint megkétszerződött. A külföldi lapok behozatala ugyanezen idő alatt csökkent s következő volt: 1860-ban 279,000 frt, 1861-ben 260,000 frt 1862-ben és 1863-ban egyenkint 250,000 frt, 1864-ben 259,000 frt, 1865-ben 249,000 frt, 1866-ban 215,000 frt, 1867-ben 219,000 frt, 1868-ban 228,000 frt, 1869-ben 231,000 frt.

* Értésítés. A dévai állami tanító-képezdőben a tanképesítő vizsgák folyó 1871. szeptember 22—23-án fognak megtartatni. Déva, 1871. augusztus 7-én. Kócs Ferencz, id. igazgató és igaz. tanács jegyzője.

* Ismét kilépett egy pap a piaristarendből. Ez Parády Kálmán, kolozsvári áldozár-tanár, ki a mult napokban hagyta el a kolozsvári rend házát s jelentette be az odaváló plébánosnál a reformált vallásra térését. Kp oly jeles természetrajztanár, a mily komoly férfi, kit higgadt meg-gondolász birhatott ez elhatározó lépésre. A kolozsvári ev. reformatum collegium tanári kara sietett is a jeles tanárt megnyerni tanítázetésnek, mely kitűnő erővel gyarapszik benne. Hamarjában nem is tudnók, hányadik ily eset, mely közelebbről fordult elő. Higgye el a „Magyar Állam,“ ez a valódi „Idők tanuja“ — jegyzi meg az „Ellenőr.“ — Csak hogy nem Lonkay, hanem a korszellem szerkeszti.

* A versaillesi haditörvényszék tárgyalásainak kezdete. Ladmiraull tábornok a versaillesi haditörvényszék tárgyalásainak megkezdését, mint táviratilag már jeleztük, tegnapra határozta. A harmadik hadbíró-ság előtt a commune következő tagjai fognak megjelenni Ferré, Assy, Urbain, Billioray, Jourde, Trinquet, Champy, Régère, Lisbonne, Lhullier, Rastoul, Paschal, Grousset, Verdure, Ferat, Des-camps, Courbet, Parent, összesen 18-an. Ferré nem akar védőt elfogadni semmi áron, a törvény szerint tehát a bíróság elnöke nevez ki számára védőt. A hadi bíróság elnöke Merlin őrnagy, tagjai egy zászlóalj parancsnok, két százados, egy főhadnagy, egy hadnagy, és egy altiszt. Kormány-biztos, Goveau zászlóaljparancsnok. A vádlottaknak a mult héten kézbesítették a vádlevelet, melyekben oly retentő büntények vádja van ellenök felsorolva, hogy el sem voltak rá készülvé. A legmerészebbek sem tudták elrejtetni reméltöket a borzasztó vádak olvasására. Ferré, mint mindig, konok, dühös volt. Lisbonne, kit sebe akadályoz a bíróság előtti megjelenésben vállalt vonogatta s azt mondta, hogy ő nem tudja mind ezt mit jelent, miután ő nem vett részt a communében. Rastoul le volt sújtva. Courbet lecsigszterzt fejét s néhány érthetetlen szót mormogott, míg Paschal Grousset meg maradt abban a hallgatagságban, melyet a vizsgálat elejétől fogva követ. Amoureux, ki női ruhában szokott meg Párisból, Rosendaalban tartózkodik a holland-belga határon, Berget kereszttel utazott Brüsselen s Delesclust Londonban látta egy párisi; itt a „Pall Mall Gazette“ azon cikkeit, melyek azt akarják bebizonyítani, hogy a párisi égséket a versaillesi csapatok bombái okozták, neki tulajdonítják. Elfogták Huguet volt tüzért, aki a butte-aux-coillesi üteget vezényelte s oly borzasztó rombolást okozott a Mont-trogen. Továbbá egy Bonhomme nevezetűt, a ki a nélkül, hogy meg lett volna sebesítve, felkötött karral járta be az utcákat a csatára tűzelte a foederáltakat, míg ő távol maradt a tüztől. Aztán elfogattak még Lemarie a commune rendőrtitkára, Paget, a „Hotel de Dieu“ igazgatója és Dacosta, kit La-Varenne-St.-Mauban fedeztek föl, hol hor-gászattal s emlékirat-írással töltötte idejét.

* A fejedelmi találkozó szász. A bécsi lapok is megerősítik az „U. Llc.“ híret a fejedelmi találkozásról, mely szerint Ferencz József ő felsége a német császárt pénteken vagy szombaton fogja üdvözlölni a lambachi vagy welsi vas-uti állomásra és vele együtt Ischlbe fog menni. A király kíséretében lesznek Pejachevich gróf, mint helyettes főhadsegéd és Krieghammer őrnagy és szárnység. Vilmos császár mellé tiszteleti kísérőül Crenneville tábornagynagy főkamars és Lobkovitz herczeg és szárnység vannak kirendelve. Az ischli találkozás esetleg egy második találkozás is követendi. Gasteinban, melynél hír szerint Bismarck herczeg is jelen lesz.

* Bizalmi irat Döllingerhez. Gyertyámos mezővárosának polgárai, ugy annak környékének értelmisége, számos aláírásokkal el-látott üdvözlő iratot intéztek Münchenbe Döllingerhez, ki a szabadelvű katolikuskok legnagyobb öröme lankadatlan erőlylyel küzd a római je-

zsuita-elique azon merénylete ellen, melyet ez a pápai tévmentesség vakmerő kihirdetése által a népek lelkiismereti szabadsága ellen elkövetett. Ez a negyedik üdvözlő irat, mely Magyarországból az ernyedetlen buzgalmu tudósnak küldetett.

* Sorshuzás. A 200.000.000 forintnyi 5 százalékos államkölcsön felvételét 1860. évben huszonharmadik kisorsolása ezen község 1871. aug. 1. kihuzott sorozatainak. A kisorsolt sorozatok száma: 185 3977 6181 8795 11070 15717 18195 755 4229 6406 8939 11195 16716 18572 1107 4661 7101 9053 11558 16802 18777 1147 4762 7113 9674 12671 16881 19152 2088 4793 7395 9992 12811 10707 19207 2568 4892 7405 10051 13178 18458 19255 3089 5325 8048 10143 13274 17223 19261 3526 5470 8160 10461 13626 18058 19359 3555 5580 8832 19612 13873 19192 19610 3787 5905 8491 10882 14612 18308 19857.

* Mit evett a régi magyar? Közelebbről egy régi magyar étlapot közöltek a magyar lapok. Ma elmondjuk Cserei Mihálynak jegyzéseli nyomán, hogy mit evett a régi magyar? Reggelire égetbort töltvén a tálba, ezt megmezezték, egy vagy két fűgét vagy egyháshány szem mazsolaszőlőt tettek közibe, meggyújtották az égetbort s ugy keverték tálban kanállal, azután eloltván a tüzet, azt itták a fűgét utána ették. — Az igaz magyar étkek sorát a következőkben adja Cserei: Tormával disznóláb, káposzta tehénhussal, ludhussal; tehénhus polyánkával, árpakásával, de abban soha az előtt czitromlevet nem töltöttek; tehénhus rizskásával, murek-kal vagy petzselemmel, röstölt lével, nyárban új hüvelyes borsóval; lud törtött lével; tyuk sülvé, fohagymával eczettel szalonnával; borsó vagy héjalva, arra felyül szalonná perzselenek s ugy töltötték a tálba, vagy héjatlán higon, abban darab szalonná és disznó, vereshagymával. Ennél kedvesebb étke nem volt Teleki Mihálynak. Cserei szerint a magyar gymorhoz legillőbb ételnek tartották a disznó vagy tehénhust kaszás lével, a nyulhust fekete lével, csukát tormával vagy szürke lével. Vaját egy ételbe sem tettek, kivéve a kása középebe, midőn feltálták. A kalácsot, lepényt, bélest, fánkot néha vajban sütötték, de a friss hájban sültet jobban kedvelték. A szalonna volt minden ételnek jó ízt adó „szerszáma“.

* A magyarországi oroszokról. A pétervári „Birszevija Vjedomstzyi“ fekete színekkel festi a magyarországi oroszok jelenlegi helyzetét, és időszerűnek találja az Ungváron Szava (bagoly) czim alatt megjelenő élcslapot az oroszországi szláv hazafiak pártfogásába ajánlani. Meg kell jegyeznünk, — szól a pétervári magas pártfogó — hogy a jelen percz a magyarországi oroszokra nézve szerföltét vészthozó; minden oldalról a magyarosítás fenyegeti őket, a két egyház-megyei püspök, az eperjesi és a munkácsi nem áll a „hazafiak“ ügye mellett. Az unghvári püspök, Pankovics István kiváló buzgalommal megkezdte az agitatókat oly rendszabályok érdekében, melyek a „hü orosz hazafiaknak“ a nemzeti-árluk általi elnyelését és a nemzeti keleti egyháznak a római katolicizmusnak alárendelését célozzák. Az orosz „magyarok“ pártja, melynek élén Pankovics püspök áll, feladatául tette magának, az unionistikus propagandát irodalmi uton „Navyj Szvjat“ lap által terjeszteni. Ellenlábasa a „Szova“ melynek minden cikke s minden torzképe Pankovicsot és tányérnyalót jellemzik. Az orosz nemzet szerencsésére szolgál azonban, hogy ezen árluk mind aljas emberek, eszeveszett hivatal rendszalag- és kenyér-vadászok. Végre felhívja a „Bir. Vied.“ az orosz közlekedési miniszteriumot, miszerint valamint a „Szova“, ugy általában minden külföldi szláv irodalmiművek érdekében a fennálló óvatossági rendszert szemben minden kitelhető könnyítéseket rendeljen el.

— A honvédelmi miniszterium távirati uton utasított több csapatparancsnokságot, hogy illető székhelyeiken, ha lehet, bakancsok szállítása iránt szerződést kössenek. Ipa-rocsnik azonban kevéslik a kivett 4 frtot egy pár bakancsért; s így a honvédelmi miniszterium felhívásának nem sok sikere volt.

* Egy párisi levelező írja: A poroszoknak most egy újabb fél milliárd fizetett, s kivonuláskor öröme: egy poroz indúl s ketyegő ke-ringő jelent meg. A Boulevard St.-Denis egyik órakereskedésében egy poroz katona báb tart egy órát s alá van írva: Csoda! egy poroz s egy óra s a poroz nem viszi el az órát. A német lapok a sok órának orra hányását megvuna, felelik I. Napoleon végrendeleteiből: s ezen órát, melyt nagy Frigyes dolgozó szobájából hozattam el... De hát ki mondta, hogy a Napoleonok nemcsak oly... mint a poroszok?

* Londonban e napokban több régi könyv nyilvánosan elárvereztetvén, köztük a leg-régibb példányok egyike is került árverés alá. A kérdéses könyv „Speculum Humanae Salvationis“ czimet viseli, s az egész szövege mozgósítható betűkkel van nyomva. E ritka művet Quairtsch nevű régiség árus 526 font sterlingért (5260 frt. o. é.) vette meg.

* A persiai éhségről még mindig borzasztó tudósítások érkeznek az angol lapokhoz, de a londoni pap követnek azon állítása, hogy a tudósítások nagyrészt tuloztak, be is bizonyít. A „Times“ ugyanis közzé teszi, hogy Sir. N. Macdonald Stephenson, hogy minden kételynek és bizonytalanságnak véget vessen a teherani ügyvivőhöz Mr. Glisonhoz táviratot intézett, vajjon valók-e az éhségről elterjedt hírek, és ha igen mikép lehetne leggyorsabban segélyt nyújtani? Mr. Glison táviratilag ezt válaszolá jul 31-kén: „Az éhségnek vége van, de az élelmiszerek igen drágák.“ — A Triestbe aug. 4-én érkezett postai tudósítások szerint, megtiltattak Perzsiából mindennemű gabna és élelmiszerek kivitele.

